

О.І. Морозова, канд. техн. наук, доц. (*НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», Харків*)

Г.В. Степанькова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

УПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Сьогодні роботодавці сучасних харчових підприємств, як вітчизняні, так і закордонні, висувають підвищені вимоги до компетентностей фахівців харчової промисловості. Тому перед закладами вищої освіти стоїть особливе завдання підготовки фахівців широкого профілю з глибокими й різнобічними компетентностями, які здатні швидше виконувати поставлені завдання, а також збільшити кількість раціоналізаторських пропозицій для роботодавців.

В існуючих умовах підготовки фахівців харчової промисловості студенти постійно мають справу з завданнями, які потребують додаткових знань та які не завжди є близькими до тих, що необхідні при вирішенні завдань роботодавців сучасних харчових підприємств.

Значну ефективність для вирішення поставленої проблем має запровадження дуальної системи підготовки фахівців в галузі харчової промисловості.

Термін «дуальна система» являє собою нову, більш гнучку форму організації професійного навчання та був введений у педагогічну термінологію в середині шістдесятих років минулого століття у Німеччині [1], де дуальна система інтегрує в собі класичну вищу освіту із професійною освітою або із практичною професійною діяльністю на виробництві [2].

Дуальність як методологічна характеристика професійної освіти передбачає узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфери з підготовки кваліфікованих кадрів певного профілю в рамках організаційно-відмінних форм навчання [1].

Підставами для впровадження елементів дуальної системи підготовки фахівців [1] є: Закон України «Про освіту», Середньостроковий план пріоритетних дій уряду на період 2017–2020 рр., розділ III «Розвиток людського капіталу», підрозділ 8: «Модернізація професійно-технічної освіти»; Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.03.2015 № 298 «Про впровадження елементів дуальної системи навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників»; Розпорядження Кабінету Міністрів

України від 19.09.2018 № 660-р «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти».

У статті 9 Закону України «Про Освіту» серед форм здобуття освіти зазначена – дуальна форма здобуття освіти, як спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору [3].

Основним завданням впровадження елементів дуальної форми навчання є усунення основних недоліків традиційних форм й методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема, фахівців в галузі харчової промисловості, а також подолати розрив між теорією й практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання [1].

Основними змінами в організації навчального процесу при впровадженні елементів дуальної системи підготовки фахівців [1] є: внесення зміни у співвідношення навчального часу, зокрема на виробниче навчання та виробничу практику відводиться 70% навчальних годин; вивчення основного модуля на базі закладу освіти, а інші модулі теорії та практики на базі підприємств харчової промисловості; оцінювання результатів навчання відбувається відповідно до реальних показників професійної підготовки, підтверженої на підприємствах харчової промисловості.

Отже, впровадження дуальної системи підготовки фахівців в галузі харчової промисловості дає змогу сформувати у студентів потрібні компетентності на замовлення роботодавців сучасних харчових підприємств.

Список джерел інформації

1. Дуальна освіта [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/dualna-osvita> (дата звернення: 18.03.2020 р.).
2. Лаврентьєва О. Дуальна система професійної підготовки студентів у закладах освіти / О. Лаврентьєва, Л. Рибалко, О. Лакомова // Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка : зб. наук. праць. – Полтава, 2018. – Вип. 4. – С. 13–26.
3. Про Освіту [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 18.03.2020 р.).